

Bezinning 545: De minste

Lucas 20,39-47 ¹

Het Woord

Enkele schriftgeleerden zeiden: 'Meester, wat U zegt is juist.' En niemand durfde Hem nog een vraag te stellen.

Hij zei tegen hen: 'Hoe kan men beweren dat de Messias een zoon van David is? Want David zelf zegt in het boek van de Psalmen: "De Heer sprak tot mijn Heer: "Neem plaats aan Mijn rechterhand, tot Ik van je vijanden een bank voor je voeten heb gemaakt."'" David noemt hem dus Heer, hoe kan hij dan zijn zoon zijn?' Terwijl de menigte luisterde, zei Hij tegen zijn leerlingen: 'Pas op voor de schriftgeleerden die zo graag in dure gewaden rondlopen en op het marktplein eerbiedig begroet willen worden, en een ereplaats verlangen in de synagogen en bij feestmaaltijden: ze verslinden de huizen van de weduwen en zeggen voor de schijn lange gebeden op. Over hen zal strenger worden geoordeeld dan over anderen!'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

De verzen 39 en 40 ronden het vorige gedeelte af. Het is het verhaal over leven na de dood: dan wordt er niet meer gehuwd. Maar omdat God een God van levenden is, niet van doden, garandeert Jezus dat allen eeuwig zullen leven. En ja, Jezus krijgt op dit punt bevestiging van enkele schriftgeleerden.

De rest van de tekst bestaat uit twee delen. In het moeilijkste deel neemt Jezus het initiatief en legt een exegetisch probleem voor aan enkele schriftgeleerden. Daarbij blijkt Hij hun meerdere te zijn in de exegetische uitleg. Enerzijds is de Messias – Hijzelf dus – zoon van David, namelijk op het vlak van de menselijke afstamming. Dus is Jezus Zoon van David. Maar tegelijkertijd is Hij de Heer, God dus. Dat wordt pas echt de volle waarheid na Pasen, als de Vader Hem aan zijn rechterhand op de troon plaatst. Zo is Jezus christelijk-gelovig gezien God en dus Heer. Jezus stelt deze tweede vraag, maar beantwoordt ze niet.

¹ Deze tekst komt niet voor in de liturgie, noch op zon- en feestdagen, noch op weekdays.

In het tweede gedeelte richt Jezus zich tot zijn leerlingen te midden van de menigte. Hij stelt het zesvoudig gedrag van de schriftgeleerden – die binnen de verhaallijn nog aanwezig zijn – als een negatief voorbeeld: zo niet! Viermaal gaat het over eer en de eerste plaatsen. Eenmaal over het verslinden van de huizen van weduwen. En ook eenmaal over schijnvroomheid. Het probleem blijft acuut, want zelfs tijdens het Laatste Avondmaal twisten de leerlingen over de vraag wie de grootste is (Lucas 22,14.24). Ook daar reageert Jezus hevig en roept hen met aandrang op de minste te zijn en de dienaar van de anderen.

God maakt Jezus' vijanden tot zijn voetbank. De grootste vijand is ongetwijfeld de dood. Daarom spreekt deze tekst zeker en vast over de verrijzenis. Want de dood is pas volledig overwonnen door Pasen en dus na Pasen.

Het Woord in mijn leven

Zoek ik naar de juiste uitleg van de Bijbelteksten op basis van het christelijk geloof? En om ons geloof goed te begrijpen en te beleven? Ben ik een nederige persoon, die de minste probeert te zijn? Ben ik een dienaar?

Bidden met het Woord

Heer Jezus, U bent de Messias,
U bent de zoon van David.
U bent ook de Heer
die zetelt aan Gods rechterhand.
Zo heeft God het gewild,
daartoe heeft Hij U gezonden
en dat hebt U volbracht,
tot in de dood op het kruis.
Ja, zo bent U de minste geworden,
de grote Dienaar van ons allen.
Zo hebt U de dood overwonnen,
de grootste vijand van alle mensen.
We willen U nederig volgen
door zelf de minste te worden,
dienaar van allen. Amen.

© Eric Haelvoet 2016